
1956 - Nemzeti Emlékezet Bizottsága: a Tóth Ilona-pernek a kádári ellenforradalmi képet kellett igazolnia

MTI - 2017.06.28.

Budapest, 2017. június 28., szerda (MTI) - Az 1957-ben koncepciók eljárásban halálra ítélt Tóth Ilona perének a kádári megtorló gépezet által konstruált ellenforradalom-képet kellett igazolnia, ma már megállapítható, hogy a gyilkosság, amivel az orvostanhallgatót és társait vádolták, „nem történhetett meg” - mondta a Nemzeti Emlékezet Bizottságának elnöke az M1 aktuális csatorna szerda reggeli műsorában.

Földváryné Kiss Rékát azzal kapcsolatban kérdezték, hogy Tóth Ilonát 60 évvel ezelőtt, 1957. június 27-én végezték ki. A forradalomban részt vevő orvostanhallgatót és két társát halálra ítélték azzal a koholt váddal, hogy a Péterfy utcai kórház kisegítő, Domokos utcai részlegében injekciókkal, illetve késszúrásokkal 1956 novemberében megölték Kollár István rakodómunkást, mert az ÁVH tagjának vélték.

A Nemzeti Emlékezet Bizottságának elnöke elmondta: a Kádár-rendszer az 1956-os forradalom és szabadságharc leverése után óriási legitimációs válsággal küzdött. A hatalmas sajtónyilvánosság előtt folyó látványper a kádári '56-os ellenforradalmi narratíva alapmítosza lett, olyannyira, hogy az azt kísérő propaganda még a rendszerváltás után is érezte hatását. A perhez kapcsolódó iratok, jegyzőkönyvek is hiányosak vagy manipuláltak - például visszadátumozták azokat -, feladatuk „a kádári megtorló gépezet által konstruált ellenforradalom-kép” igazolása volt - fogalmazott.

A rendszerváltás után alapos, részletes történeti kutatás kezdődött az ügy felderítésére, több monográfia is megjelent a Tóth Ilona-peréről - idézte fel, hozzátéve: ezekből kiderül, hogy feloldhatatlan ellentmondások vannak a beismerő vallomásokban és a tárgyi bizonyítékok esetében, és azok „annyira szétfeszítik a per kereteit, hogy egész egyszerűen nem történhetett meg” a vádban szereplő gyilkosság. Az ellentmondásokra példaként említette, hogy bár a vád szerint Tóth Ilona előbb altató-túladagolással, majd levegő és benzin beinjekciózásával, végül késszúrással akarta megölni az áldozatot, az akkori belügyi hivatalos orvosszakértői leletek szerint a testben nem találtak étert, morfiumot vagy benzint, a testen nem volt tűszúrásnyom, az állítólagos gyilkos fegyveren pedig nyomokban sem találtak vért. Természetesen az

erről szóló dokumentumot nem hozták nyilvánosságra a tárgyaláson - jegyezte meg Földváryné Kiss Réka.